

ارزیابی بافت فرسوده شهری در راستای پدافند غیر عامل (نمونه موردی: منطقه ۸ شیراز)

محمد بهروزی

۱: کارشناس ارشد عمران

Eng.fs60@gmail.com

چکیده

بافت فرسوده شهری از مسائل اساسی در مدیریت و برنامه ریزی شهری است که در دهه های اخیر بر اثر قدمت بناها و فرسودگی آنها و دسترسی نامناسب به عرصه های آسیب پذیر در برابر حوادث طبیعی و غیر طبیعی در مراکز شهرها تبدیل شده اند. بافت فرسوده شهری در سلسله مراتب مدیریت و برنامه ریزی شهری مورد توجه اساسی در این زمینه می باشد. که توجه ویژه به این موضوع تحقیق را نیز بیانگر می باشد. که باید به این بافت ها بر اساس اصول پدافند غیرعامل توجه ویژه نمود. روش این تحقیق مطالعات کتابخانه ای می باشد که این گفتار در این تحقیق به استفاده کارآمد پدافند غیر عامل و مولفه های اجرایی آن در بافت فرسوده شهری منطقه ۸ شیراز پرداخته می شود. تا بر اساس این نوع و کیفیت فضایی فرسوده شهری منطقه ۸، میزان فرسودگی بناها و میزان نامناسب بودن معابر و رویه مداخلاتی احتمالی و دست یابی به الگوی مناسب فراهم گردد. زیرا بهره مندی این منطقه از شهر شیراز از تجهیزات و امکانات پایین تر از سایر مناطق شهر می باشد و مراکز بافت های این منطقه با توجه به نامناسب بودن معابر درون شهری از نظر دسترسی در مواقع ضروری وضعیت مطلوبی ندارند.

کلمات کلیدی: بافت فرسوده، پدافند غیر عامل، منطقه ۸ شیراز و شهر

۱. مقدمه

به دنبال تحولات انقلاب صنعتی در زمینه های تکنولوژیکی اقتصادی- اجتماعی و پیامدهای ناشی از هجوم و تمرکز جمعیت ها و فعالیت ها در شهرها، بافت های شهری دچار فرسودگی فیزیکی، اقتصادی و اجتماعی شدند. این فرایند باعث شد تا با گذشت زمان، بافت های قدیمی شهرها پویایی خود را از دست داده و محله های خوب شهری به محله های پست و مسئله دار تبدیل شده و دچار عدم تعادل گشتند به نحوی که قادر به پاسخگویی نیازهای جدید جوامع شهری نیستند (خانگلزاده، ۱۳۸۶، ۲).

بافت های فرسوده شهری یکی از مسایل مهم ایران در حال حاضر می باشد؛ در این محدوده ها سرمایه های انسانی، مالی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی شهرها در معرض خطر قرار دارند؛ طبق آمار سال ۱۳۹۰، ۷۲ هزار هکتار بافت فرسوده در ۵۷ شهر در سطح کشور شناسایی شده است؛ که در واقع این بافت ها ۲۰ درصد سطح شهرها و ۳۰ درصد جمعیت شهری کشور را در خود جای داده اند. بافت های فرسوده از سویی در معرض خطرات طبیعی (به ویژه زلزله) بوده و از سوی دیگر نیز فاقد حداقل استانداردهای لازم برای زندگی می باشند. این مسایل در کنار بی توجهی طولانی به مساله و انباشت و گسترده تر شدن ابعاد موضوع، خطرات احتمالی و آسیب های کالبدی، اجتماعی و اقتصادی موضوع را تا حد زیادی افزایش داده است (حسینی و همکاران، ۱۳۹۷، ۲).